

Máltai Hírek

A Magyar Máltai Lovagok Szövetsége és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat lapja
XXI. évfolyam :: 4. szám :: 2015 december

Roma fiatalok
találkozása
a pápával

Ahol a
boldogságot
a második pár
cipő jelenti

25 éves a
máltai szemléletű
hajléktalan ellátás

Felzárkózás a zene erejével

1350

a Máltai Szeretetszolgálat adományvonala

Hívásával 250 forinttal támogatja a Szeretetszolgálat tevékenységét.

rendi hírek

A távozó elnök és öröksége

Írta :: Pusztainé
dr. Podmaniczky Erzsébet,
kancellár

Elnöki idejének lejártával leköszön a Magyar Máltai Lovagok Szövetsége hivatalban lévő elnöke, Kállay Ubul Tamás. 2016. január elsejével átadja a stafétabotot a nálánál több mint 20 évvel fiatalabb utódjának, Szabadhegyj Kristófnak.

Kállay Ubul Tamást 1990-ben vette fel tagjai sorába a Rend. 1990-1995 között ő volt a Magyar Szövetség ispotályosa, 1996-2000 között főtitkára, 2001-2005 között kancellárja, 2006-2010 között alelnöke, végül 2011-2015 között elnöke. Működésének utolsó 10 éve alatt szorosan együtt dolgoztunk, ezért éreztem úgy, hogy elfogadhatom új elnökünk felkérését egy összefoglaló laudáció megírására. Amikor felkért kancellárnak, jól tudtam, hogy elnökségi periódusára kitűzött céljai között szerepelt

- a szerzetesrendi spiritualitás fokozása,
- a tagság fiatalítása,
- a szövetség szervezeti és működési fejlesztése,
- valamint pénzügyi stabilitásának megteremtése.

Milyen eredményeket mutathat fel ezeken a területeken?

- Fokozott figyelmet fordított az engedelmességi fogadalom letételére kiválasztott jelöltekre (négy ígértétel és négy előkészületben). Fejlesztette az obedienciás lelkigyakorlatok rendszerét és színvonalát – lehetőség szerint szerzetesi vezetéssel. Újra bevezetette a hitvédelmi előadásokat és rendszeresítette a zsolozsmát a Fortuna utcai csütörtöki szentmisek előtt.
- az elmúlt öt évben felvett 15 új rendtag közül 12 ötven év alatti!
- Átszervezte a korábban felállított bizottsági munkát. Rendszeresítette a szűkített elnökségi üléseket (évente 6-8 alkalommal), ahol nem csak a feladatokat osztotta ki, hanem elvégzésüket számon is kérte.
- Megteremtette a stabil pénzügyi hátteret. Elérte, hogy különböző nagyszabású programjainkhoz állami támogatást kapjunk (3 ilyen pályázat)

Mindenképpen szólnom kell azokról a nagy sikert aratott rendezvényekről, melyek az ő elnökségi idejére esnek. Az ő irányításával és aktív részvételével rendeztük meg (a Magyar Máltai Szeretetszolgálat hathatós közreműködésével)

- 2012-ben a Nemzetközi Mozgássérült Tábor Balatonfüreden, melyen személyesen részt vett Őeminenciája Matthew Festing Nagymesterünk is. A siker elsőprő volt! Soha, sehol nem vett részt ennyi, kerekesszékes fiatal.
- 2013-ban a Rend 900 éves évfordulójára Emlékkonferenciát rendeztünk a Parlamentben. Ezen újra itt volt Nagymesterünk, az akkori Nagykancellár és Főkincstárnok kíséretében számos más fontos pozíciót betöltő római vendéggel együtt.
- 2014-ben segélyszervezetünk, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat megalakulásának 25. évfordulóját ünnepeltük egész évben. Valamennyi fontos rendezvényen részt vett, képviselve a Rendet és a Szövetséget.
- 2015-ben a Magyar Delegáció megalakításának 25. évfordulójára szerveztünk egy I napos konferenciát, melyre újra számos magas rangú rendi képviselő érkezett.

tartalom

[1]

1. Szent János napja, Kállay Ubul Tamas
MMLSz elnök tartománynagyi
kinevezésének átadása a Máltai Rend nagykövete,
Habsburg-Lotharingiai Mihály által
(Fotós: Kissimon István)

Az öt év alatt háromszor látta vendégül Nagymesterünket, képviselte a Szövetséget 2014 októberében Prágában a Közép-kelet-európai konferencián. Ebben az időszakban részt vett valamennyi lourdesi és csíksomlyói zárándoklaton. Négyyszer volt Kassán, kétszer rendi zárándoklaton Rómában (2013., 2014.). Részt vett 2011-ben, 2012-ben és 2013-ban a rendi szövetségi elnökök ülésén (2014-ben és 2015-ben csak azért nem, mert nem rendeztek). Vezette a Magyar Szövetség delegációját a 2014 februárjában tartott rodoszi stratégiai konferencián, amelynek aktív résztvevője is volt. 2015-ben többször járt Rómában, hivatalos minőségben (áprilisban Rendi Vezetői Konferencián, májusban a Rendi Nagykáptalalon – ahol szavazati joggal rendelkezett a választáson). Ezekről az ülésekről mindig feladatokkal teli dossziékkal érkezett haza. Komoly szervezést igényelt a megfelelő személyek kiválasztása ezen feladatok elvégzésére, amit minden esetben sikerrel teljesített.

Mіндеzen nemzetközi kötelezettségek mellett felügyelte a Szövetség Alapszabályának megújítását. Körültekintő előtervezéssel kiválasztotta és felkészítette az utódokat az évi szövetségi vezetőség-választásra.

Áldozatos munkáját a Rend a legfelsőbb szinteken ismerte el. 2014-ben Nagykeresztet kapott, 2015 óta Tartomány-nagy. Az elismerés a Magyar Állam részéről sem maradt el, 2012-ben „Magyar Érdemrend Tiszti kereszt” kintintetésben részesítették „máltai” tevékenységéért.

Mindemellett maradt, aki volt, a „mi Tomink”, amit mi sem bizonyít jobban, hogy a Szövetségi választásokon – bár elnöki jelöltséget már nem vállalt – a legtöbb szavazatot kapta a „tanácstagságra” jelöltek között. Így nyugodtak lehetünk, hiszen tovább fog dolgozni a Rend céljaiért a Szövetség új Alapszabályában létrehozott parancsnoki feladatkörben. Jó volt és lesz vele együtt dolgozni, hiszen mi, a vezetői posztokról lelépő „öregék” nem vonulunk teljesen vissza. Teljes erőnkől támogatjuk a megújult és megfiatalodott Elnökséget és Tanácsot, nem feledve kettős küldetésünket, amit Rendünk jelmondatként fogalmaz meg: „Tuitio fidei et obsequium pauperum.”

Rendi hírek

A távozó elnök méltatása

2. oldal

Itt az idő emberi szavakat mondani

4. oldal

Felzárkózás a zene erejével

5. oldal

Szolgálat

Huszonöt éves a máltai szemléletű hajléktalan ellátás

6. oldal

Mária asszony és a hajléktalanok

7. oldal

Jelenlét

Roma fiatalok találkozója Ferenc pápával

9. oldal

Interjú

Ahol a boldogságot a második pár cipő jelenti

10. oldal

Aktuális

Kitüntetések

12. oldal

Munka nélkül nincs méltóság

12. oldal

A hit védelme

Szeretet és bizalom

14. oldal

Máltai könyvek

Politika és életszentség

15. oldal

Toplistán a gyöngyösi máltai középiskola

16. oldal

A címlapon: Szimfóniás gyerekek koncertje az Arénában (lásd 5. oldal)

Fotó :: Kovács Bence

beköszöntő

Kedves Olvasó!

Hidegben és fagyban még többen szorulnak segítségre, mint máskor. És legfeljebb csak reménykedhetünk abban, hogy számuk térlől-térlre csökken.

Immár huszonöt éve annak, hogy az óbudai Miklós utcában éjjeli menedékhelyet nyitott a Magyar Máltai Szeretetszolgálat. A hajléktalan ellátás gondolata akkor éppúgy a befogadás evangéliumi tanításán alapult, mint előtte a Szeretetszolgálat indulását fémjelző zugligeti keletnémet menekülttábor. A rászorulókat megsegítése hitünk gyakorlásának legszebb formája; e példa felmutatása pedig hitünk leghathatósabb védelme is. Ezt az összefüggést képviseli és hirdeti a Máltai Rend jelmondata is: „A hit védelme és a rászorulókat megsegítése!”

Ezeket a célokat fogja a Magyar Máltai Lovagok Szövetségének megújult vezetősége is – a Szeretetszolgálattal karöltve – követni a következő öt éves ciklusban. A 2015-ös szövetségi választások eredményét a 13. oldalon találják; a Szeretetszolgálat 25 év alatt látványosan továbbfejlődött karitatív tevékenységének szemelvényt bemutatójához pedig jó olvasást kívánok!

Tisztelettel,
**WETTSTEIN
JÁNOS**

*A Máltai Rend
magyarországi
kommunikációs
vezetője*

aktuális

Itt az idő emberi szavakat mondani

Megőrizni hitünk alapértékeit, és erre támaszkodva érzékenyen reagálni az idők jeleire, ez a keresztény hivatás. Ezt teszi az a vitairatként megjelent kiadvány, mely 25 évvel a rendszerváltást követően keresztény szemszögből értékeli a magyar valóságot. Orbán Viktor miniszterelnök a következő 10 év politikáját meghatározó műnek nevezte az Idők jelei tanulmánykötetet, melynek szociális ügyekről szóló fejezetét Vecsei Miklós, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alelnöke és Tarnai Zoltán regionális ügyvezető írta.

Írta :: Parák Eszter

felismerése mindig prófétai feladat, de ehhez nem kell a jövőbe látni, hanem azt kell „megérteni, értelmezni és üzenetté formálni, ami körülöttünk történik.” Álláspontja, hogy a mindenkori írástudók feladata, hogy tükröt tartsanak a kormánynak, a kormány dolga pedig az, hogy belenézzen ebbe a tükörbe.

A kötet szociális fejezetének szerzői szerint a ciklusról ciklusra átörököített, sokszor átalakított rendszer hol jól, hol rosszul működik. „Egyértelmű értékei mellett gyorsan megtapasztalhatók a határai is. Így például, hogy a távoli kis fal-

vakban élő nélkülözők észrevétlenül halálra fagyhatnak, mert tíz kilométeres sugarú körben nincs senki, aki meghallaná a segélykérésüket.”

Az elmúlt huszonöt év során az egyetlen olyan ügy, melyben széleskörű konszenzus alakult ki, a gyermekéhezés, ám ebben mutatkozik meg szinte kitapinthatóan Magyarországon tapasztalható rendkívüli értékválság. „Mert társíthatunk bármilyen prioritásokat is az ügyük mellé, amíg a gyerekeinkkel foglalkozó dadáknak, óvónőknek, tanároknak az éppen adható minimális összeghez igazítjuk a fizetését. Érdemes megnézni, miért keres többet a fodrász, az autószerelő vagy az informatikus, miért értékeljük többre a munkáját annak, aki a hajunkkal, az autónkkal vagy a számítógépünkkel foglalkozik, mint akire a gyermekünket bízunk. Ez a társadalmunk eltorzult értékítéletét mutatja.” A gyerekek ügye nem lehet másodlagos – szögezi le a vitairat. „Itt nem lehet kompromisszumokat kötni. Nem határozhatja meg a sorsukat az, hogy hová születtek. Ha másként nem megy, akkor alkotmányos garanciákkal kell megerősíteni a gyerekek jogait az őket megillető esélyekhez.” Továbbá arra is ösztönöznél az üzleti világot, hogy fektessék pénzüket a nehéz sorsú gyermekek jövőjébe.

A szociálpolitika leghatékonyabb eszközeként a családot említik a szerzők, mivel egy jól működő, a tagjainak biztonságát adó család külső segítség nélkül képes megoldást találni a legtöbb szociális kérdésre. Valamint ez az a közeg, ahol megtanulhatja a gyerek az alapvető szociális viselkedést, a szegényekről, idősekről való gondoskodást. „A jelenlegi kormány családpolitikájának ezzel kapcsolatos szándékai jók, még akkor is, ha a támogatások univerzalitása okkal válhat ki

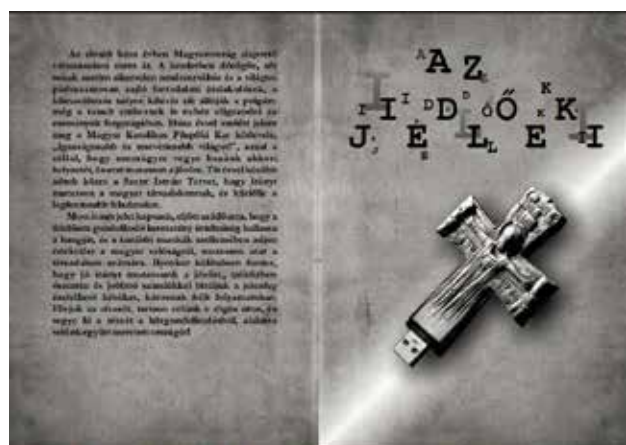
Huszonnégy óra múlt. Nem szokás ilyet mondani, hiszen ekkor már új időszámítást kellene kezdenünk. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat alelnöke viszont ezt írja az Idők jelei kiadványban, mert véleménye szerint a szociális ágazat számára nem kezdődött új időszámítás a rendszerváltással, sem pedig az újabb politikai ciklusokkal. „Az egymást váltó kormányok újabb és újabb elvárásokat helyeztek előtérbe, a segélyezési és szolgáltatási rendszerek átalakítása azonban soha nem sikerült maradéktalanul.”

Az Idők jelei szerzői arra vállalkoztak, hogy keresztény szemmel tekintsék át az eltelt 25 év tapasztalatait, hogy a dokumentum értékelést adjon a magyar valóságról, és utat mutasson a társadalom számára. Orbán Viktor miniszterelnök a kötet bemutató rendezvényén beszédében felidézte a 2005-ben írt Szent István terv hatását a politikára, és kiemelte, a 2010-es választásokon megfogalmazott kormányprogram alapjául szolgált az irat. „És most itt vagyunk 2015-ben, és egy olyan dokumentumot vitatunk, amely legalább tíz évig időtálló lehet. Ez az írás a következő tíz év iránytűjének szerepére joggal aspirálhat.” A miniszterelnök szerint nem az a kérdés, hogy hány problémánk van, „hanem az a kérdés, hogy van-e esélyünk arra, reális esélyünk van-e, és látjuk-e azt az esélyt, hogy megoldjuk ezeket a problémákat.”

Tőkéczi László történész, egyetemi tanár, a kiadvány szerkesztője szerint a vitaanyaggal a magyar kereszténység bebizonyítja, hogy nem fél megvédeni a régi értékeket. Ugyanis a mai világ igazi baja az értékelvűség megrendülése és az, hogy mindent az individualizmus alapján rendez. Balog Zoltán az Emberi Erőforrások minisztere szerint az idők jeleinek

vitákat.” Közösségünk családban élő, dolgozó tagjai reménytel tekinthetnek a jövőbe, de a kiadvány felteszi a kérdést: Igaz-e, hogy a biztonságban felnövekedők értik, érzik felelősségüket az elesettebbek felé? Megjelenik-e közbeszédünkben a leszakadókért való aggodás?

A szociálpolitika legnagyobb kihívása, mellyel a szerzők szerint nem tud mit kezdeni, a nyomor. „Az állami szereplők tehetetlenségét látva egyházi és civil szervezetek kísérleteznek a nyomorban élő emberek, nyomorba süllyedt közösségek

felemelésével.” A nyomort definiálni kell, ezt érzik a szerzők is, hogy értjük, nem a szegénység egy súlyosabb formájáról értekezik a tanulmány. A nyomor olyan állapot, amit már nem lehet a pénz hiányával, a háztartási javak szűkösségével leírni. „A nyomor ugyanis céltalanná teszi az életet, felemészti a jövőképet, szétmarja a közösséget.” 25 évvel a rendszerváltás után Magyarországon nemcsak egyedi esetekről, vagy elszigetelt közösségekről, vagy néhány nyomorgó faluról van szó. „300 és 500 közé tehető azoknak a kistelepüléseknek a száma, ahonnan már mindenki rég elmenekült, aki csak megtehetette. Az ott maradtok hó végén egyedül az uzsorástól kérhetnek segítséget, a gyermeklányok számára gyakran prostituálttá lett nővérük sorsa a legerősebb példa. Ezeken a településeken, településrészekben képtelenség egészségesen felnövekedni.” Mit lehet tenni? – teszi fel a kérdést a Magyar Máltai Szeretetszolgálat két képviselője. „Mit várhatunk ma, amikor az országot belülről szorító, pusztító bajt felülírja a beláthatatlan méretű, határainkon túlról érkező kihívás? Vagyunk-e elegenden, akik képesek reális képet festeni és emberi szavakat mondani?”

Nincs több idő, túlfutottunk a huszonnegyedik órán. Negyed századdal a politikai fordulat után több mint másfélmillió, minden emberitől megfosztott személy él hazánkban. „Ennyi nyomorúságot hordozva nem lehet sikeres az ország. Új szemléletű, pragmatikus szociálpolitikára van szükség. Pontos diagnózisokra, célzott terápiára és olyanra, amely képes önmagát korrigálni. Kezdjük a gyermekekkel. Nem kellene több mint 25 év célzott, logikus, nagyvonalú, kitartó munka.” És ez a 25 év elkezdődött. Itt az ideje, hogy józanul, társakat keresve emberi szavakat mondjunk, és jól segítsünk.

Felzárkózás a zene erejével

November 30-án lezárult a Magyar Máltai Szeretetszolgálat és a Symphonia Alapítvány hátrányos helyzetű gyermekek felemelésére indított zenei esélyteremtő programja.

A Szimfónia Programba több mint ezer gyerek kapcsolódott be.

Az uniós támogatással megvalósult program 2014 szeptemberében 15, többségében hátrányos helyzetű gyerekeket nevelő iskolában valósult meg. Minden iskolában szociális munkások és zenetanárok dolgoztak egymással és az iskola pedagógusaival szoros együttműködésben, de fontos elem volt a családok és a helyi közösségek, civil szervezetek bevonása is.

A program végére a Szimfónia a helyi közösség részévé vált, ezt számtalan, kisebb-nagyobb helyi fellépés is erősítette. A tanév végére megalakultak a régiós szintű szimfonikus zenekarok, 2015 szeptemberében pedig a gyerekek Budapesten, a Papp László Sportarénában adtak egy rövid koncertet, melyen százan vettek részt.

A programban dolgozók áldozatos munkájának, valamint az európai uniós támogatásnak köszönhetően a projekt időtartama alatt több mint 1000 gyermeket sikerült megszólítani a zene eszközeivel, és mintegy félszáz gyermek a program rendszeres résztvevője volt. A Szimfónia program által elért gyerekek kétharmada hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű családból származik.

A Szimfónia program gyerekei koncerteznek az Arénában

A program adatai

Kedvezményezett neve:	Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület, Symphonia Alapítvány
Projekt azonosító száma:	TÁMOP-3.3.16-13/1-2014-0001
Megvalósítás időszaka:	2014. augusztus 1. – 2015. november 30.
A szerződött támogatás összege:	296 351 560 forint
A támogatás mértéke:	100%

szolgálat

Huszonöt éves a máltai szemléletű hajléktalan ellátás

Az egykori óbudai munkásór laktanya pincéjében megnyitott szálló akkor kezdte meg a működését, amikor a MÁV elrendelte a nagyobb budapesti pályaudvarok éjszakai bezárását, és a várótermekből elküldték az oda behúzódozó hajléktalan embereket. Az első este hét vendéget fogadott a Miklós utcai menedékhely,

majd a létszám rövid idő alatt ötven főre nőtt. Huszonöt év alatt mintegy háromezer ember fordult meg a szállón, akik jellemzően három és tizenkét hónap közötti időt töltöttek ott.

Az útkereső és viharos időszakban megnyitott máltai menedékhelyet az első időszakban gyakran felkeresték a kormányzat és a főváros akkori vezetői, visszatérő vendég volt Demszky Gábor főpolgármester, Surján László népjóléti miniszter, Tarlós István akkori III. kerületi polgármester, Harrach Péter későbbi szociális és családtügyi miniszter, és a szociális szakma számos ismert, később vezető tisztséget betöltő személyisége. Az első időszakban az esti nyitáskor önkéntesként fogadta a szálló lakóit Vecsei Miklós, akkor a Szeretetszolgálat Budapesti Központjának vezetője, most alelnöke, aki 2002 és 2007 között hajléktalanügyi miniszteri biztосként irányította a szakmai munkát.

A Miklós utcai hajléktalanszálló megnyitáskor a Magyar Máltai Szeretetszolgálat fiatal, hivatalosan csupán másfél éve működő civil szervezet volt, amely a keletnémet menekültek befogadásával, majd a romániai forradalom ideje alatt nemzetközi humanitárius segélyakcióival hívta fel magára a figyelmet. A máltai önkéntesek a hajléktalan ellátásban is Kozma Imre atyának, a Szeretetszolgálat alapító elnökének tanításait ültették át a gyakorlatba: a befogadás eszméjén és a megsegítettek közötti folyamatos jelenlétén alapuló

Huszonöt évvel ezelőtt nyílt meg a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Miklós utcai hajléktalan szállója. Az éjjeli menedékhely rövid idő alatt szemléletformáló szakmai műhellyé nőtte ki magát a kilencvenes évek elején, amikor a hajléktalan ellátás Magyarországon előzmények nélküli tevékenységnek számított, nem volt törvényi háttere, sem magyar nyelven elérhető szakirodalma.

1
2

1. Az utcai gondozó szolgálat munka közben
2. A Miklós utcai hajléktalan szálló

segítségnyújtás a Miklós utcai intézményben formálódott elismert és egyre több helyen alkalmazott szociális szakmai módszerré. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat az elmúlt huszonöt évben az ország egyik legnagyobb hajléktalan ellátó szervezetévé vált, amely tizenkét városban hatvanhárom intézményt tart fenn, a fővárosban pedig – a kialakult munkamegosztás szerint – a budai oldal ellátásáért felel.

Mária asszony és a hajléktalanok

A papírlapot, amit a cukorkómás erdélyi kislány édesapja kézbesített neki, Mária asszony éveken át őrizgette a Bibliájában. Idővel a kézzel írott üzenet megfakult, ő azonban pontosan emlékszik minden egyes szóra. A mindössze kétsoros levélben ez állt: „Mária! Köszönjük meg a Jóistennek, hogy segíthettünk! Kozma Imre”

Dr. Kelemen Mária először meglepődött az üzeneten, azt hitte, Kozma atya neki, vagy a kórháznak köszöni meg, hogy az Erdélyből érkezett család rosszul lett kislányát megmentették. Azután átolvasta még néhány alkalommal a papírlapot. Kozma atya nem a főorvosnak, nem az életmentő csapatnak, és nem is a kórháznak mondott köszönetet. A gyermek életéért nem nekik jár a hála. Sőt: ők lehetnek hálásak, amiért segíthettek. Mária asszony hosszasan emésztgette magában a szavakat. Azután kétrét hajtotta a papírlapot, és becsúsztatta a Szentírás kemény fedele alá.

Úgy gondolta, megértette. A klinikai laboratóriumi főorvosként dolgozó elvált asszony rátalált a saját küldetésére. Ma önkéntesnek mondanánk. Akkoriban nem kerestek rá külön megnevezést, csak annyi történt, hogy Kozma Imre atya időről időre felhívta őt, Mária asszony pedig segített. Ha kellett, kísérelt orvost szerzett idős apácák utazásához, ha kellett, beteget látott el.

Huszonöt évvel ezelőtt egy délután Kozma Imre atya azzal hívta fel: Mária, hajléktalanszállót nyitunk a Miklós utcában, oda keresek orvost. Vállalja? Kelemen Mária először nemet mondott, arra hivatkozva, hogy ő már hosszú ideje laborban dolgozik, beteget évtizedek óta nem vizsgált. Kozma atya azonban azt felelte:

ezek megfáradt, megtört emberek, akiknek elsősorban lelki segítségre van szükségük.

Néhány nappal később a László kórházból hazafelé tartva dr. Kelemen Mária bement a Magyar Máltai Szeretetszolgálat frissen nyitott Miklós utcai hajléktalan szállójába. Leült az előtérben összetolt padok végénél. Akkor az egyik hajléktalan ember odalépett hozzá, megkérdezte tőle, hogy mit csinál itt. Mária asszony azt felelte neki: beszélgetni jöttem. Ha valaki beszélgetni szeretne, én itt várok.

– Sakkozni tud? – telepedett le vele szemben az asztalhoz a férfi, majd a hóna alól előhúzott egy kisméretű sakkasztalát. – Játsszik egyet velem?

Miközben sorra szedte le a főorvos asszony tisztjeit, a férfi elmondta, hogy őt Ferinek hívják, és valamikor cukrászként dolgozott. Amikor arra terelődött volna a szó, mit csinál itt a hajléktalanszállón, a férfi mattot adott, és felállt.

– Kedves asszony maga – mondta – legközelebb hagyom győzni.

A következő három hónapban Mária asszony minden este bement a Miklós utcai szállóra, órákon át ült a pad végénél, az ott élő emberek pedig odaültek hozzá beszélgetni.

Három hónapon át alig aludt valamit, éjjelente ott viszhangoztak fejében a hajléktalanok kérdései. Amikor már nagyon fáradt volt, bevett valami erős altatót, hogy elcsendesítse a fejében a kavargást. A harmadik hónap után a nagy tér végében leválasztottak neki egy kis szobát. Egy kis szekrényt feltöltött a legszükségesebb gyógyszerekkel, és bevitt néhány műszert. Akkortól kezdve saját rendelője volt a szállón, ahol a legváltozatosabb be-

tegségekkel nyitották rá az ajtót. Ez azonban nem hozta zavarba. Olyan volt, mint a pályafutása legelején, amikor 23 évesen friss diplomás orvosként falura küldték.

Őt falu tartozott hozzá, segítsége pedig egy idősebb feleser volt, aki lovas kocsival vitte őt egyik településről a másikra. 1959-ben így működött a rendszer Erdélyben. Mária asszony Marosvásárhelyen végzett, és még abban az évben kinevezték őt Koronkára. A faluszéli putrikban élő családok kötelező tetvetlenítése éppúgy feladata volt, mint a csecsemők ellátása, az egészségügyi felvilágosítás. Jó iskola volt. Akkor persze nem gondolta volna, hogy négy évtizeddel később az itt tanultakat egy budapesti hajléktalanszállón fogja alkalmazni.

Mária asszony könnyen megtalálta a közös hangot a hajléktalan emberekkel. Talán mert saját élete is tele volt regénybe illő fordulatokkal: amikor az erdélyi magyar családok áttelepítése során 400 kilométerre áthelyezték, nem fogadta el a felajánlott állást. Akkortól kezdve nem volt munkája, a helyi vezetés pedig minden lehetőséget megragadott arra, hogy zaklassa, alázza a családját. Éveken át tartó nehézkes ügyintézés után mindent hátrahagyva 1977-ben költözhetek

át Magyarországra, ahol mindent újra kellett kezdeni. Albrétbe Zugligetbe költöztek, a templomban ismerkedtek meg Kozma Imre atyával. Miközben Mária asszony szakmai pályafutása egyre magasabbra ívelt, magánélete közben egyre mélyebb válságba jutott. Válás után volt olyan időszak, amikor neki magának sem volt hová hazamenni, és egy kollégája fogadta be, míg nem talál albrétet. Nem sokkal azután, hogy klinikai laboratóriumi főorvosnak nevezték ki, megkezdődött munkája a Miklós utcai hajléktalanszállón. A kórházból hazafelé tartva járt be a szállóra, ahol sokszor 5-6 órán át rendelt még.

Karácsony este valaki a szállón félig tréfásan megjegyezte, milyen szépen felöltözött a doktornő, mintha nem is a hajléktalanok közé készült volna. Azt felelte, jó lenne, ha maguk is felvennék a legszebb ruhájukat, és abban jönnének át a kápolnába az istentiszteletre. Az emberek eltűntek a hálóban, másik inget vettek, akinek volt, nyakkendőt is kötött. Vacsora után Mária asszony azt is megkérdezte, van-e kedve valakinek felmenni vele a zugligeti templomba az éjféli misére? Néhányan vele tartottak.

A templomban már csak az oldalhajó pad-sorában, elöl volt hely. A Máriával érkezett férfiak közül valaki hangosan rácsodálkozott, hogy a padok között ott ül az egyik miniszter. Két perc múlva ugyanő felkiáltott, amikor egy híres színészre is ráismert a hallgatóságban.

– Ha nem maradnak csendben, ki kell mennünk innen – szólta rájuk Mária. Ez hatott, csendben végigülték a szertartást. A mise után sokan várták Kozma atyát, hogy néhány szót váltsanak vele. Az atya azonban először a Miklós utcai hajléktalan emberekhez lépett oda, nekik kívánt áldott karácsonyt.

Mária asszony fáradtan, de megbékélve ért haza. Amikor a lefekvéshez készülődött, rájött, egy jó ideje már nincs is szüksége al-tatóra.

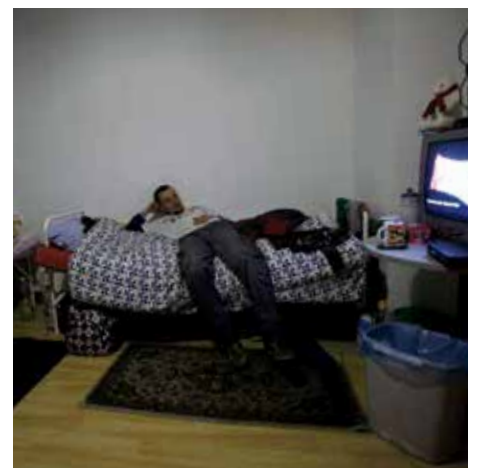
Hogyan kerül a csizma az ágy elé?

Írta ::
Fülepi Henrietta,
szociális munkás

Az egyetemen úgy gondoltuk, a hajléktalan ellátásban jelennek meg a leghamarabb a kiégés jelei a szociális munkáson, a gondozási esélyek is elég alacsonyak, sikerélményre alig számíthat az ember, a fizetés minden, csak nem kecsegtető, a karrierépítési lehetőségekről pedig ne is beszélünk. Ez egyértelműen nem az a szakterület, amelyet a szüleink elképzelték számunkra, a társadalom pedig méltóképpen elismerne. Azután jön az első találkozás. Néhány hajléktalan ellátó intézmény alacsonyabb órabérért éjszakai ügyeleti pozíciókat kínál fel diákok számára. Az egyetemista pedig örül a munkalehetőségnek, ami mellett bejárhat az óráira. Másokkal együtt engem is így szippantott magába ez a világ.

Az elmúlt közel három évben az egyetemi hipotézis teljes mértékben megdőlt, hiszen kiderült: kihívásokkal és tenni akarással telj ez a hivatás. Az eredmények pedig nem maradtak el, igaz nem prémiumban, panorámás irodában, vagy céges autóban mérhetőek.

De sikerként könyvelhetem el, milyen csillogó szemekkel jön be a hétvégi családlátogatásból visszatérő lakóknak. Találkozott a fiával, a lányával, az unokáival, pedig épp konfliktusos családi helyzete miatt menekült el otthonról. Máskor ujjongva ugrál be hozzám az egyik hölgy, mert pont talált egy csizmát, amit én rejtettem el az ágya mellé, míg nem volt bent a szobájában. Nap, mint nap történik valami, ami miatt büszkén sétálok be a Magyar Máltai Szeretetszolgálathoz, és büszke lehetek a hivatásomra. A keretek és a szabályok mellett pedig megejthető, hogy a szoba-ellenőrzés nemcsak a „jó estét, mi újság” kérdést tartalmazza, hanem jár hozzá körítésként az éppen frissen, adományba hozott almás pite is. Ebben a pillanatban is itt ül mellettem egy fiatalember, aki a szállónkon lakik, és a záróvizsgáját írja. Küzd, kérdez és törekszik. Szereztünk neki számítógépet, mert a szociális gondozó és ápoló szakot végzi, és a beadandókat már nem kézzel kell megírni. Az iskola mellett pedig kórházban dolgozik betegszállítóként. Mi ez, ha nem siker és eredmény?

1	2
3	4

1. A Miklós utcai szálló első lakónyilvántartása
2. Kozma Imre atya, Czibere Károly államtitkár, Vecsei Miklós alelnök
3. A huszonöt éves évforduló ünnepi tortája
4. Pillanatkép a Miklós utcából

jelenlét

Roma fiatalok találkozása Ferenc pápával

„Megtanultam őszintén imádkozni” – ez volt a legmeghatározóbb élménye annak a felső tagozatos roma diáknak, aki harminc társával és kísérőikkel együtt elutazhatott Rómába október 24. és 26. között a Magyar Máltai Szeretetszolgálat szervezésében az Európai Cigány Zarándoklatra. A zarándokok a három nap során részt vettek keresztúti áhítatosságon a Colosseumnál, szentmisén Rómában és a vatikáni VI. Pál Kihallgatási teremben találkozhattak Ferenc pápával.

A cigány zászló motívumaival és a nyolcágú máltai keresztrel díszített sállal a nyakában több mint 230 fiatal vett részt Európa számos országából a Szuverén Máltai Lovagrend támogatásával azon a cigány zarándoklaton, melyet Boldog VI. Pál pápa poméziai látogatásának ötvenedik évfordulóján szerveztek Rómában. (Pomezia egy Róma melletti kisváros, melynek határában fekvő „sátorvárost” látogatta meg 1965. október 27-én a zsinati atyákkal VI. Pál pápa. Kegyhely, a cigány zarándoklatok hagyományos helyszíne)

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Jelenlét integrációs programjai közül hat helyszínről - Gyulajról, Pécsről, Monorról, Tatabányáról, Tarnabodról és a miskolci Lyukó-völgyből - választották ki azokat a roma fiatalokat, akik részt vehettek a zarándoklaton. A gyerekek számára ez az utazás jutalom volt egész éves tanulmányaik, munkájuk elismeréseként és további motivációként.

A nemzetközi zarándoklat első estéjén a Colosseumnál roma keresztutat tartottak, melyen a 10. stációhoz írott gondolatokat magyar nyelven olvasták fel. Szombaton a fiatalok a Vatikán kihallgatási aulájában találkozhattak Ferenc pápával, akinek szerete-

Ötezer roma fiatal vett részt a Rómában és a Vatikánban rendezett európai cigányzarándoklaton. Magyarországról több mint százötvenen utaztak ki, egy buszt pedig a Magyar Máltai Szeretetszolgálat integrációs programjaiban érintett gyerekek és kísérőik tölthetnek meg.

resztények vagytok, elkerültök mindent, ami nem méltó erre a névre: hamisságot, csalást, átverést, veszedéseket.” - mondta a Szentatya, és Boldog Ceferínót állította példaként a zarándokok elé.

A pápai audiencia után a Máltai Szeretetszolgálat zarándokcsapata találkozott a Szuverén Máltai Lovagrend vezetőjével, Fra' Matthew Festing nagymesterrel is, aki szívélyesen állt a kamerák elé a gyerekekkel közösen. Vasárnap egy roma koncertet hallgatott meg a magyar csoport, valamint közösen nézték meg a Szent Péter Bazilikát. Az utolsó római estén a tapasztalatok és élmények felidézésekor egy Miskolcra érkező zarándok azt mondta: mindazt, amit ez alatt a néhány nap alatt kaptak, kamatostul kell visszaadniuk otthon maradt társaiknak, családjaiknak. Mindenkinek, aki szükséget szenved. Most már tudják, hogyan legyenek kapaszkodó szalmaszál azok számára, akik fáradtak. Megtapasztalták, mit jelent: kérd és megadatik.

A vatikáni zarándoklat során a gyerekek együtt imádkoztak mind-

azokért, akik nem lehettek velük az utazás során, és szentmisét ajánlottak fel mindennapi segítőikért, valamint a Magyar Máltai Szeretetszolgálatért, amely lehetővé tette számukra ezt az emlékezetes utazást.

tét és érintését a magyar máltai csoportból többen is közvetlen közelről tapasztalhatták meg. Az egyházfő, miután roma dialektusban köszöntötte a jelenlévőket, a közel hatezer zarándokhoz intézett beszédében arra hívta fel a figyelmet: mai városainkban, ahol az önzés levegőjét szívjuk, a romák igyekezzenek a testvériség kapcsolatait építeni. „Ez a felelősségetek, egyben feladatotok is. Akkor tudjátok megtenni, ha mindenekelőtt jó ke-

1

2

1. A Szentatya örömmel fogadta a találkozó résztvevőit
2. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat zarándokcsoportja

interjú

Ahol a boldogságot a második pár cipő jelenti

Írta :: Parák Eszter

• Romaügyi nagykövetségként meglehetősen szokatlan tisztséget tölt be, hogyan született ez a tisztség a Máltai Rendnél? •

Két éve vagyok a Máltai Lovagrend roma ügyekkel megbízott rendkívüli nagykövete. Az ilyen rendkívüli követ kinevezése újdonságnak számít. Úgy vélem, a Rend valódi feladata a karitatív munka, a diplomáciát pedig a kapcsolattartás intézményének tartom. Amikor nyugdíjba mentem, a nagykancellár megkérdezte: melyiket tudnám jobban csinálni? Egyszerű rendtagként, nem tudtam mit válaszolni. Istennek hála azonban a Szentlélek segített a válaszadásban. Eszembe villant, hogy a legnagyobb szociális kérdés Európában a 12 milliónyi roma helyzete, ami, ne felejtjük el, egyben politikai kérdés is. És bevallom, nagy hatással volt rám az akkor frissen megválasztott új Szentatya, Ferenc pápa is, aki azt mondja, hogy vissza kell adni a társadalom peremére szorított embereknek a reményt és a méltóságot. Ezért azt javasoltam, legyen egy nagykövet, aki azzal van megbízva, hogy a Rend ezen a téren is tegyen valamit.

• Milyen feladatot végez a rendkívüli romaügyi nagykövet? •

– Feladataim közé tartozik a Máltai Rend és a különböző országokban működő máltai szervezetek ilyen programjainak bővítése, továbbfejlesztése, új projektek beindítása. A munkám fontos része a PR, vagyis a nyilvánosság megteremtése, hiszen elengedhetetlen, hogy mindaz, amit teszünk, látható is legyen, eljusson az emberekhez. Feladatom az adománygyűjtés is. Az új nagykancellárunk, Albrecht Freiherr von Boeselager, aki korábban a Rend nagyispotályosa volt, azt kötötte a lelkemre, hogy minden tevékenységem esetében arra is ügyeljek, hogy az a Rend javára szolgáljon.

Ferenc pápa azt kérte a romáktól, küldjék iskolába a gyerekeiket, mert csak így van jövőjük. Angela Merkel pedig leszögezte, mindent meg kell tenni azért, hogy integrálni lehessen a kisebbségeket. Franz Salm-Reifferscheidt a Szuverén Máltai Lovagrend roma ügyekkel foglalkozó rendkívüli nagykövete ezekben a kijelentésekben visszaigazolva látja munkája fontosságát, mely nem más, mint cselekvő szeretettel visszaadni a reményt és a méltóságot a cigányságnak.

• Rendkívüli nagykövetségként hogyan lehet mérni a munkája hatékonyságát? Mit jelent az ön számára, hogy sikeresen látja el feladatát? •

Két évvel ezelőtt azt a célt tűztem ki magam elé, hogy öt éven belül tíz olyan közösségi központot hozunk létre, mint amilyen például itt Magyarországon Tarnabod. Két év elteltével nyolcnál tartunk. De természetesen tudom, hogy ez csak egy csepp a tengerben. Tarnabod fejlődésének ezért is örülök különösen, mert egy remek példa arra, hogy meg lehet valósítani a célt.

• Hogyan fogalmazná meg ezt a célt? •

A cél az, hogy úgy integráljuk a romákat, hogy közben megőrizzük kulturális identitásukat. Tehát ne asszimiláljunk, hanem integráljunk. Látni kell, hogy nagyon szeretetre méltó emberek a romák, és mint azt legutóbb a római cigány zárándoklaton tapasztaltam, a gyerekek úgy szívják magukba a tudást, mint a szivacs. Nagyon fogékonyak, ki vannak éhezve a jóra. Ezt lehet látni Kálnoky Tibor, a Máltai Rend romániai ispotályosának projektjében Kőröspatakon. Ezen a településen körülbelül 1000 cigány él, ezért bízattam, hogy tegyen értük. Elmondtam neki a hét pontos programomat, és kértem, találjon ki valamit. Van egy nagy istállójuk, lovakkal és teljes infrastruktúrával, ahova a felesége, aki eleinte nagyon tartózkodott a roma programoktól, meghívott egy sor iskolás gyerekeket, kipróbálni a lovaglást, és a lovas akrobatikát. Ez persze nemcsak sport, hanem egyben lovas terápia is. 140 gyerek kezdte el a tréninget, tekintet nélkül arra, hogy magyar, román vagy cigány nemzetiségű. Mit gondol, a legjobban teljesítő 24 gyerek közül mennyi

volt cigány? Elárulom, 22. Ez a program nem azért nagy jelentőségű, mert három hét után már tudnak hátraszaltózni a lovon a roma gyerekek, hanem mert ezen keresztül számos dolgot megtanulnak, olyasmit is, ami nem feltétlenül a lovaglással függ össze. Ilyen a mosakodás, vagy a fogmosás, és persze az alapvető szociális viselkedés is, hogy tiszteljük a másik embert. És hozzáteszem, az első naptól kezdve az iskolában is egyre jobbak attól az elismeréstől, amit kapnak.

• Mi ez a bizonyos hét pontos program? •

Az első pont a higiéniai körülmények kialakítása, azaz a vizesblokkok kiépítése, mosdók, WC-k telepítése. A második pont az egészségügyi ellátás: egy kis orvosi rendelő kialakítása. A harmadik pont egy játszótér, melyen felügyelettel játszhatnak a gyerekek, ami azért fontos, mert a nevelést a legkisebekenél kell elkezdni. Ehhez természetesen szükség van a szülőkre is. A negyedik pont a legfontosabb, az iskoláskorú gyerekek számára az iskolán kívüli lehetőség a tanulásra, ami itt Magyarországon a tanoda. Ezzel drasztikusan csökkenthető az iskola-elhagyási arány. Az ötödik pont az anyákat érinti, nekik tanácsadással segítenek, hiszen először is meg kell érteniük, hogy nem veszik el tőlük a gyerekeket, hanem a jövőjükre készítik fel őket. A hatodik nagyon fontos tennivaló, hogy képzési helyeket hozunk létre a térségben keresett szakmák oktatására. Csehországban, Brnoban a vezető hölgy körbejárta a környékbéli cégeket, gyárakat, és feltette a kérdést a vezetőségnek: van húsz cigány tanuló, milyen szakirányba képezem őket? És mivel erre újra és újra az volt a válasz,

Dr. Franz Altgraf zu Salm-Reifferscheidt-Raitz

hogy a számítógép használat elengedhetetlen, számítástechnikai továbbképzést indított. De persze azért, hogy el is jöjjenek a gyerekek, csinált mellé egy zeneiskolát is. És itt jön a hetedik pont, ami bevallom, az én személyes kedvencem: a zene.

• Milyen tapasztalatai vannak a zenével kapcsolatban? •

Kálnoky Anna karácsonyra azt a feladatot adta a gyerekeknek, írják le, mi az, amire a legjobban vágnak. Voltak olyan általános kívánságok, hogy szeretném, ha a szüleim együtt maradnának, vagy, hogyha jobb életünk lenne, de minden gyereknél megjelent egy valami. Szeretnék, ha szabad lenne táncolni és énekelni. Számukra a gazdagságot egy második pár cipő jelenti, amiben bátran lehetne táncolni is. Ehhez, azt hiszem, nem kell kommentár.

• Amikor belenéz a programokban résztvevő gyerekek szemébe, mit érez? •

A szatmárnémeti központba vittem el egy kedves adományozómat, hogy megmutassam az iskolát, ugyanakkor azt is szerettem volna, ha látja, honnan is jönnek ezek a roma gyere-

kek. Ezért elvittem őt a lakóhelyükre is. Le-robbant házakban, mindenféle higiéniai feltételek nélkül, borzalmas körülmények közt élnek ott. Ahogy sétáltunk a házak között, a szponzor magától meg tudta mondani, hogy melyik gyerek jár a központba és melyik nem. Ugyanis, aki oda jár, nyitottan, barátságosan fogadott minket, csillogott a szeme. Aki pedig nem, az a gyerek szinte apatikus volt, lehajtott fejjel, bezárkózva elfordult. A másik élményem a most októberben Rómába szervezett roma-zarándoklaton volt. Ezen a zárandoklaton arra emlékeztünk, hogy 50 évvel ezelőtt VI. Pál pápa először az egyháztörténetben kijelentette, hogy a cigányok az egyház szívéhez tartoznak. A Máltai Lovagrend szervezésében 250-en vettek részt 6 országból. Albániából, Horvátországból, Romániából, Szlovákiából, Szlovéniából és Magyarországról. Olyan gyerekek jöttek, akik nemhogy az országukat, de lehet, hogy a falujukat sem hagyták még el soha, és most pedig ott lehettek Rómában és láthatták a pápát. Vecsei Miklós, aki nem tudott eljönni velünk a zárandoklatra, írt nekem egy levelet. Ő, mint a szponzorunk Szatmárban, látta a gyerekek szemébe nézve, ki volt Rómában és ki nem.

Született: Bécs, 1944.

Családi állapota: nős

Gyermekek száma: 4

Unokák száma: 7

Jogi doktor és gazdasági szakember, 30 évig volt a Hipp menedzsere, több országban, köztük Magyarországon is, Mosonmagyaróváron, valamint a Kárpátalján, Ungváron alapított és vezetett bébiétel gyárat. Apai nagyanyja báró Perényi Gabriella, kinek testvére Perényi Zsigmond koronaőr 1939-40-ben Kárpátalja kormányzója biztosa volt.

• Ferenc pápa a zárandokoknak tartott audiencián azt mondta: nemcsak a társadalomnak kell befogadónak lenni, hanem maguknak a romáknak is meg kell tenniük bizonyos lépéseket, hogy elfogadják őket. Beszélt a továbbtanulásról, de említette a becsületességet is. •

Ferenc pápa két dolgot mondott, ami nagy hatással volt ránk. Azt mondta a romáknak: éljétek úgy, hogy ne adjatok alkalmat a sajtónak, hogy rosszat írjon rólatok. Valamint azt kérte, hogy küldjék a gyerekeket iskolába, mert csak így van jövőjük. Ez is visszaigazolta az én feladatomat: abban kell segítenünk, hogy iskolába járhassanak a gyerekek. Így érhetjük el a magatartásuk változását, hogy a civil társadalom alapelveit betartsák, hogy tiszteljék a tulajdont, és hogy a koldulást ne munkának tartásák. Tehát, amit mi teszünk, az egyfajta segítség önmaguk megsegítéséhez.

• Azt mondta, a roma ügy egyszerre szociális és politikai feladat is. Hogy látja, az európai „nagy politikában” milyen helyet foglal el a romák integrálásának kérdése? •

Brüsszelben minden áprilisban megtartják a roma világnapot. Legutóbb én is ott voltam. Több vezető politikus és közéleti szereplő is jelen volt. Megvannak a politikai keretfeltételei az integrációnak, mégis én nem tartom túl sokra az uniós központi döntéseket. Ki kell menni helyszínre és az ottani helyzethez igazítottan kell cselekedni.

• Véleménye szerint itt Magyarországon a Máltai Szeretetszolgálat programjai jó irányba mutatnak? •

A keleti-európai országok közül Magyarország az egyetlen, ahol működő roma programot találtam. Nagyon jó irányba fejlődnek az itteni projektek. Szlovákiában és Albániában is remek kezdeményezések vannak, ahogy Romániában is van néhány, mely ígéretesnek tűnik. Egy azonban biztos: nagyon jó érzés ezeket a programokat segíteni. Mondhatom, hogy végtelen örömet okoz a munkám.

Kitüntetések

Szikszó város Önkormányzat Képviselő-testülete Szikszó város díszpolgárának választotta Suhajda Józsefet, Magyar Máltai Szeretetszolgálat Szikszói Csoportjának vezetőjét.

A szociális munka napján a XII. kerületben élő hajléktalan személyek rehabilitációja érdekében tett többéves erőfeszítéséért a Hegyvidéki Önkormányzat polgármestere polgármesteri elismerő oklevelet adományozott Bodor Katalinnak, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat utcai gondozószolgálat vezetőjének.

A komáromi önkormányzat – a szociális ellátás területén példamutató, kiemelkedő munkát végző emberek elismerésére létrehozott – Salkaházi Sára díjjal tüntette ki Bodó Jánost, a komáromi csoport tagját.

Pécs megyei jogú város közgyűlésének döntése alapján fáradhatatlan önkéntes szociális munkájának elismeréseként a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Pécsi Csoportja részére az Esztergár Lajos Díjat adományozta.

A hátrányos helyzetű felnőttek, gyermekek életminőségének javítása érdekében kifejtett tevékenységéért Elismerő oklevelet vehetett át Bagi Brigitta, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Szegedi Hajléktalanellátó Központ Nappali Melegedőjének munkatársa.

Az elesettek, a szegények, a rászorulóknak sorsának javítása érdekében végzett áldozatos munkája elismeréseként Oklevelet vehetett át Csóti-Gyapjas Imre, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Szegedi csoportjának önkéntese.

Munka nélkül nincs méltóság

A munka és az ember elválaszthatatlan. Szent II. János Pál pápa 1981-ben megfogalmazott gondolatával kezdte előadását Kovács Gábor, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Közép-magyarországi Régiójának ügyvezetője a Máltai esték novemberi alkalmán, melyen a karitatív szervezet foglalkoztatói programjait ismerhette meg a hallgatóság.

Előadását az ügyvezető saját történetével kezdte. Előző munkahelyén olyan kertészeti céget választottak a park rendezésére, mely autista és súlyos értelmi fogyatékos munkásokat alkalmazott. Erről nem tájékoztatták munkatársaikat, akik így lassan fedezték fel, hogy akik olyan szépen nyírják a sövényt, mások, mint ők. A jó tapasztalat miatt nyitottabban és elfogadóbban álltak a megváltozott munkaképességű emberekhez. Kovács Gábor a Máltai Szeretetszolgálat foglalkoztató programjai kapcsán kiemelte: akkor jó, ha a máltai programok mintát tudnak adni, és a képzéseken keresztül fel tudják készíteni az embereket a munkaerőpiac kihívásaira.

Képekkel kísért előadásában Kovács Gábor megmutatta, hogyan dolgozzák fel a húst Gyulajon, és hogyan lesz a fél disznóból Jováncai húskészítmény. A fényképek megmutatták azt a 10 hátrányos helyzetű és munkanélküli embert, akik a gyümölcs- és zöldségfeldolgozóban a finomabbnál finomabb befőttet készítik. A termékek minőségéről, csakúgy, mint a Homoki Varázskert gyógy- és fűszernövényeinek illatáról, vagy a pátyi Teaműhely teáinak ízletességéről személyesen is meggyőződhetnek a jelenlévők, hiszen az előadás utáni lehetőség nyílt megkóstolni azokat.

A foglalkoztatási mintaprogramok közül több már önfenntartó, így például a pécsi elektronikai eszközekezelő, ahol 20 súlyosan fogyatékos ember dolgozik. A számítástechnikai hulladékot feldolgozó üzemhez egy új tevékenység is kapcsolódott. Kreatív munkatársak megalapították a ReKreáció nevű ékszer márkát, melynek minden darabja elektronikai hulladékból készül.

A sok sikeres program mellett, mint például az óbudai Máltai Pékség vagy a tarnabodi elektronikai bontó műhely, Kovács Gábor a nehézségekre is kitért. „Szokták mondani, hogy az éhes embernek ne halat adjunk, hanem tanítsuk meg halászni. Esetünkben megvan a háló, tudnak halászni, csak a halat nem tudjuk eladni.” A termékek értékesítésével kapcsolatos problémáról szólva az ügyvezető beszélt a méltányos kereskedelemről, és arról, szüksége van a programoknak a jó marketingre és értékesítőre.

A katolikus egyház tanítása a munkáról és annak hatásairól egyenesen kötelezővé teszi,

hogy a Máltai Szeretetszolgálat a foglalkoztatás kérdését ne kerülje meg. Munka nélkül nincs méltóság - idézte Kovács Gábor Ferenc pápa június 11-én írt twitter üzenetét.

Zöldség- és gyümölcsfeldolgozó üzem, Gyulaj

Teajárat Szlovéniában

Október 30. és november 4. között a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Szlovéniában, a dobovai menekült táborban segített az országon átvonuló migránshullám ellátásában. A hatnapos szerepvállalást a Szlovén Máltai Rend képviselőivel, az ország katasztrófavédelmi szervezeteivel folytatott egyeztetés előzte meg. A Magyarországról teajáratlal kitelepült kilencfős csapatot részben a Szeretetszolgálat munkatársai, részben a csömöri önkéntes tűzoltóság tagjai alkották.

Dobován a zsúfolásig megtelt menekült táborban, illetve a település vasútállomásának közelében hatórás váltásokkal 24 órás, folyamatos szolgálatot adott a máltai csapat. A segélyakció hat napja alatt körülbelül tízezer emberrel kerültek kapcsolatba a teajáratlall érkező segítők, akik nem csupán

a menekülteket, hanem a pihenőidejüket töltő rendfenntartó erőket is ellátták forró teával. A Szlovén Máltai Rend képviselőivel közös akció a menekülteket és migránsokat segítő szervezetek körében megalapozta a helyi máltaiak tekinthetőségét is. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat távozásakor jelentős mennyiségű anyagot és eszközt bocsátott a szlovén máltaiak rendelkezésére a munka folytatásához.

Rendi hírek

Szent János nap

2015. június 24-én, Keresztelő Szent János ünnepén öt új rendtagot avatott a Magyar Máltai Lovagok Szövetségének elnöke a Budavári Nagyboldogasszony plébániatemplomban megtartott ünnepi szentmisén. Ezek: Jankovich Béla C.H.D., Polányi Tamás C.H.D., Solymári Dániel C.G.M., Szabadhegy Gabriella De.G.M. és Szabadhegy Judit De.H.D.

Nagykeresztes tartományügyi rangemelésben részesült Kállay Ubul Tamás az MMLSz elnöke, valamint nagykeresztes rangemelés nyertek Adamovich Nikola, Chemez Edit és Kovalcsikné Kalmár Éva rendtagok.

Tisztújító választások

A Magyar Máltai Lovagok Szövetségének 2015-ben esedékes tisztújító választásai során a módosított Alapszabály értelmében új elnököt és egy 10 tagból álló Tanácsot választott a tagság.

A Magyar Máltai Lovagok Szövetségének megválasztott új elnöke Szabadhegy Kristóf C.H.D.

Az újonnan megválasztott Tanács tagjai: Kállay Ubul Tamás B.G.C.H.D.O., Czigler Ágoston C.G.M.O., Wettstein János C.H.D.O., Kraetschmer Wilhelmné Kornis Katalin De.H.D., dr. Erőss Loránd C.G.M., Megyesy Jenő C.G.M., Kornis Péter C.H.D., Csapodi Pál C.G.M.O., Pusztainé dr. Podmaniczky Erzsébet De.G.D. és Roy Chowdury Sándor C.H.D..

Az újonnan megválasztott Tanács az augusztus 19-ére összehívott alakuló ülésén új Elnökséget választott, melynek tagjai az Elnök mellett: Wettstein János (kancellár), dr. Erőss Loránd (ispótyályos) és Czigler Ágoston (kincstárnok), valamint Kállay Ubul Tamás, aki - az újonnan létesített „parancsnok” posztot betöltve - a rendtagság és különösen az engedelmességi ígéretet tett rendtagok spirituális irányításában kap szerepet.

Ugyanazon alakuló ülésén a Tanács Felügyelő Bizottságot is választott, az új alapszabályi rendelkezés értelmében. Ennek tagjai: Tombor Sándor C.G.M (elnök), dr. Kovalcsik Istvánné dr. Kalmár Éva De.G.C.G.M. és ifj. dr. Kállay Tamás C.H.D..

2015-ben elhunyt rendtagok

A Magyar Máltai Lovagok Szövetsége a Mátyás templomban megtartott hagyományos Halottak napi ünnepi szentmiséjén emlékezett meg az elmúlt évben elhunyt tagjairól, Martinovits Géza C.G.M., Crouy-Chanel Félix C.H.D és Szabadhegy Dénes C.H.D. lovagokról. Utóbbi kettő és a 15 évvel ezelőtt elhunyt Tabódy István konventuális káplán halotti pajzsát a jelenlévő rendtársak a szentmise után helyezték el az altemplomban, illetve a karzati Máltai kápolna falán.

a hit védelme

Szeretet és bizalom

Írta :: Legeza László

Krisztus urunk a szeretetet a legfőbb parancsként jelölte meg. Amikor az egyik törvénytudó kérdéssel fordult hozzá: „Mester, melyik a főparancs a törvényben? –”, Jézus ezt felelte: Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből. Ez a legnagyobb, az első parancs. A második hasonló hozzá: Szeresd felebarátodat, mint saját magadat. Ezen a két parancson alapszik az egész törvény és a próféták.” (Mt 22, 35–40)

A szeretet fogalmát kétezer év óta senki sem tudja jobban meghatározni, mint azt Szent Pál apostol a korintusiakhoz írt levelében tette. (Szeretet himnusza, 1Kor 13,1–13) Az a „nagyak” nevezett Saul, aki tettelesen részt vett a keresztény hitéért kiálló első vértanú, István megkövezésében, majd megtérése után lett „kicsi”, azaz Paul. Szeretet nélkül mit sem ér az emberi élet.

A bizalom alapvetően hitet jelent, azt, hogy hiszünk mások szeretetét, bízunk a másik szeretetében. „Istenben vetett bizalmunk a mi Urunkban megvalósított, a benne való hit által van bizalmunk és biztonságos utunk Istenhez.” (Ef 3,12) „Az a bizalom, amellyel iránta vagyunk, azt jelenti, hogy bármit kérünk is akarata szerint, meghallgatja.” (1Jn 5,14) Így van ez az emberek közötti valóságban is. Alapvetően bízunk kell egymásban, e nélkül elképzelhetetlen lenne az életünk.

Gyermekkorunkban, neveltetésünk idején bízunk szüleinkben, nevelőinkben, tanárainkban, papjainkban, hiszünk, hogy a jóra tanítanak, jót akarnak nekünk. Akkor is, ha ez olykor-olykor nekünk kényelmetlenséggel jár, rövidtávú terveinket keresztelzi, a többi gyermek életvitelétől eltér, röviden: „szabad” világunkban terhes. De gyermekként elfogadjuk a tanítást, mert szeretjük azokat, akiktől jön, és hiszünk, hogy javunkra válik.

Amint megkezdjük munkás éveinket, új helyzetben találjuk magunkat. Látszólag

Karácsony előtt, az Ige megtestesülésének ünnepére várva gondolunk a szeretet és a bizalom kapcsolatára. A bizalom előlegezett szeretet. Amint az anyagiak terén a jobb teljesítés érdekében gyakran rákényszerülünk a hitelre, ugyanúgy a bizalom a szeretet kiterjedését eredményezheti. Szeretet és bizalom, az embertől elválaszthatatlan. Ősidők óta, amióta ember az ember. Függetlenül az emberiségben felhalmozódott tapasztalattól és tudástól, érzelmektől és racionalitásoktól. Szeretet és bizalom nélkül máltai munka sincs.

Caravaggio: Szent Pál megtérése

a motivációban változás történik, mert az életünkbe belép a pénz és az egzisztencia. Mindkettő nagyon fontos, nélkülük nem tudnánk teljesíteni állapotbeli kötelességeinket: családalapítás, gyermekek vállalása, nevelése, eltartása, a családi otthon megteremtése, embertársaink szolgálata, tudomány művelése stb., hosszasan lehetne sorolni. De továbbra is megmarad a szeretet és a bizalom. Csak akkor lehetünk sikeresek, ha munkánkat szeretettel végezzük, szeretetünk átsugárzik a munkatársaink, vezetőink felé, ugyanakkor hiszünk, hogy munkánknak

lesz eredménye. A munkahelyünkön is bizalommal vagyunk egymás iránt. A bizalmatlanság megöli a kapcsolatokat, időigényes párhuzamos munkavégzéssel jár, végső soron versenyképtelenné tesz bennünket.

A mindennapi életünket is átszövi a bizalom, szinte már észre sem vesszük. Például amikor közlekedünk, bízunk benne, hogy járművünk megbízható, jó szakemberek készítették, vezetőjük – pilóták, buszsofőrök, mozdonyvezetők, forgalomirányítók – jó emberek. Bízunk a vasúti átjárók műszaki berendezésében, szinte már meg sem nézzük, hogy valóban nem jön-e a vonat, ha a jelzés szabad, pedig egy műszaki hiba végzetes lenne. Ha személygépkocsival járjuk az utakat, ezernyi szembejövő jármű vezetőjében bízunk, reméljük, hogy nem vezet nekünk száguldó autóját. Hosszasan lehetne példákat sorolni a bizalom nélkülözhetetlenségére. Bizalom nélkül sincs emberi élet.

A máltai tevékenység a szeretet és a bizalom legmagasabb szintű megnyilvánulásai közé tartozik. Nem véletlen, hisz alapja Jézus Krisztus szeretete, a hozzá, tanításához való hűség: „Arról tudják majd meg rólatok, hogy a tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt.” (Jn 13,35) Az elmúlt kilenc évszázad, vagy akár csak huszonöt év alatt

önkéntesek ezrei kapcsolódtak be a Jeruzsálemi Szent János Ispótyalos és Katonai Rend munkájába hittel és bizalommal. A szeretet és a bizalom működik azoknak a munkatársaknak a háttérben, akik főállásban vagy önkéntesen, szabad idejükben végzik, szervezik és irányítják a máltai munkát, de az e tevékenységet segítő társszervezetek, intézmények dolgozóit is a szeretet és a bizalom járja át. Szeretet és bizalom nélkül működésképtelen lenne az egész. Aki ismeri a máltai munkát, annak nem kell bizonyítani, hogy pénzért nem lehet ezt a feladatot teljesíteni, csak szeretetből, szeretetért. Ennek köszönhető, hogy a máltaiak hitvédelmi és szeretetszolgálati tevékenysége jelentős tényezővé vált az emberiség és a magyarság történetében.

Napjainkban a világ igen bonyolultnak látszik, szinte követhetetlenek az események, és képtelenségnek tűnik a mozgató erők közötti kapcsolatok felismerése. Ez csak a látszat, mert a valóság egyszerű: a Jó küzdelme a Gonosz ellen. Az Istent szerető és hozzá bizalommal kötődő, tehát hívő emberek – de számos nem hívő is – igyekeznek a Jó oldalán állni, és csak nagyon kevesen a Gonosz (a Sátán) elkötelezettjei. Utóbbiak azonban a számbeli hiányosságaikat nagy hangerővel és megtévesztésekkel igyekeznek pótolni, melyek segítségével a túldoldalról egész tömegeket sikerül maguk mellé állítani, legtöbbször úgy, hogy azok észre sem veszik mindezt. Eszközük a hamis információ és a rágalom. Jól tudják, hogy a rágalom teljes mértékben nem mosható le a megrágalmazotról, ezért hathatós módszerük.

Amikor az ember az állapotbeli kötelezettségeit, mindennapi munkáját, átlagos tevékenységét végzi, akkor gyakran a Gonosz is csak átlagos aktivitást fejt ki. Ha viszont valaki kiemelt feladatot kap a Jó mellett – ilyen a máltai tevékenységbe való bekapcsolódás is –, akkor a Sátán azonnal megmutatja magát. Gyakori eszköze a bizalmatlanság ébresztése az emberekben.

Máltai tevékenységünkben tetten lehet érni a szeretetet és a bizalmat?

A hit védelme és a szegények szolgálata a célunk, ezt a célt kell látnunk minden cselekedetünk mögött. Célkitűzésünk motivációja a szeretet. A szeretet és a bizalom gyakorlása a máltai munkában is jó. Jó a máltai tevékenységben, ha időt szakítunk egymásra. Jó, ha a megállapodásainkat betartjuk, ha megbékélünk egymással, és a békét meg is tartjuk. Jó, ha egymás kéréseit igyekszünk teljesíteni, ha értékeljük egymás munkáját. Jó, ha az információkat megfelelően kezeljük, megkülönböztetjük az igazat a hamistól, ha tájékoztatjuk egymást dolgainkról. Jó, ha másokat is rábeszélünk: kapcsolódjon be ő is a máltai munkába. Jó, ha a tevékenységünket átszövi a szeretet és a bizalom.

„Gyermekeim, ne szeressünk se szóval, se nyelvvel, hanem tettel és igazsággal. Erről ismerjük fel, hogy az igazságból valóok vagyunk-e, és így nyugtatjuk meg (Isten) színe előtt a szívünket. Ha szívünk vádol minket valamivel, Isten fölötté áll szívünknek, Ő mindent tud. Szeretteim, ha szívünk nem vádol, legyünk bizalommal az Isten iránt. Bármit kérünk, megkapjuk tőle, hisz megtartjuk parancsait, és ami tetszik neki, azt teszük.” (1Jn 3,18–21)

Politika és életszentség

2015 karácsonyára jelenteti meg a Magyar Máltai Szeretetszolgálat a Máltai könyvek sorozat új kötetét, René Lejeune: Politika és életszentség – Robert Schuman, Európa atyja című művét. Kozma Imre atya ajánlójá.

Napjainkban Európát számtalan kérdés feszíti. Mindezeket felülmúlóan egyetlen törekvés a meghatározó: Európa biztonságának megteremtése a szabadság bizonyos fokú korlátozása árán is. Ilyen időkben nem véletlenül kerül figyelmünk előterébe Robert Schuman, akinek időszerű üzenete van napjainkban, amikor az általa útjára bocsátott közös Európa erőteljénl vergődik.

A görög európosz szó jelentése: Aki jól lát és messzire lát. Ez a jelentése annak a mesés tájnak, amely a mi Európánk. A név kifejezi a kontinens hivatását és küldetését, amely a Krisztus utáni két évezred folyamán formálta a világot. Krisztus felszabadító örömhíre – szeresd felebarátodat, mint saját magadat – teljesen átjárta a kontinens kultúráját, s végül a civilizáció alapja lett.

Sajnos a XX. század második felében a gyakorlati ateizmus és az élvezethajhászat gyorsabban terjedt, mint az Evangélium üzenete.

Sürgösen választ kell adnunk a XXI. század drámai problémáira... helyreállítani a természet egyensúlyát; összhangba hozni az emberi tevékenységet bolygónk biológiai hálózatával; visszaadni az életminőség rangját az ember által létrehozott tárgyakkal szemben; a lélekhez kapcsolódó erkölcsi rend felé irányítani a tudomány és technika eredményeit; méltó módon szolidaritást vállalni a szegény népekkel...

Az európai keresztényekhez fordulok: Készek-e vállalni és megerősíteni küldetésüket, hogy a szellem győzedelmeskedjen az anyagon, s az Evangélium fénye a sötétség fölött? Már nem csak Európa és a világ lelkét kell megmenteni, hanem a Teremtő művét, a minden ember és élőlény életét hordozó és tápláló földet is.

Mindezt nem helyettesítheti a semmire sem kötelező emberjogi szövegek áradata.

Az előítéletől szabadulni akaróknak, az őszintén kérdezőknek, és a valódi megoldást keresőknek ajánlom ezt a könyvet.

Toplistán a gyöngyösi máltai középiskola

A tíz legsikeresebb alapítványi és magán szakiskola listáján a 3. helyet szerezte meg a szakmai pontozás alapján a Magyar Máltai Szeretetszolgálat gyöngyösi szakiskolája.

Nem tudom, van-e még egy ilyen iskola, amelyik ennyi időt szán arra, hogy megoldja a problémáinkat – így mondott köszönetet egy édesapa a gyöngyösi Károly Róbert Kezdeményező, Vendéglátóipari, Közgazdasági, Idegenforgalmi Szakközépiskola és Szakiskola igazgatójának. Az intézmény 2012 óta a Máltai Szeretetszolgálat fenntartásában működik, ami nem csupán névváltozást eredményezett, de az iskolai élet egészét megváltoztatta. A fejlődést az oktatási szakma is elismeri: az intézmény az ország harmadik legsikeresebb alapítványi szakiskolája minősítést kapta a Nők Lapja Iskolaválasztó című kiadványában.

A szakértők a magazin idei listáit több összetett szempontrendszer alapján állították össze: figyelembe vették, hogy mennyire vonzó az adott iskola, azokat sikerül-e felvenni az általános iskolából, akiket szeretne, mennyire eredményes a kompetenciafejlesztésben, milyenek a kompetencia mérés eredményei a matematika és a szövegértés terén,

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat köznevelési intézményei

3 óvoda: **135 gyermek**

2 általános iskola: **239 tanuló**

3 szakképző iskola: **738 tanuló**

Magyar Máltai Szeretetszolgálat
Gézengúz Ipolydamásdi Óvoda
Ipolydamásd

Máltai Óvoda és Általános Iskola,
Tarnabod

Magyar Máltai Szeretetszolgálat
Galló József Általános Iskola
és Magoncka Óvoda, Gyulaj

Magyar Máltai Szeretetszolgálat
Szociális Gondozó és Ápolóképző
Szakiskola, Budapest

Magyar Máltai Szeretetszolgálat
Devecseri Szakiskola, Devecser

Magyar Máltai Szeretetszolgálat
Károly Róbert Szakközépiskola és
Szakiskola, Gyöngyös

követő plusz egy évben OKJ-s vizsgára készít fel az iskola. Mind a szakmai, mind a tudományos versenyeken kiemelkedően teljesítenek a „keris diákok”, mégis okkal vetődik fel a kérdés, hogy hogyan került a Máltai Keri az ország legjobb iskolái közé, s a néven és a fenntartáson túl, mit ad hozzá a Szeretetszolgálat a szakképző és szakiskola mindennapjaihoz.

mit tizennek a hiányzási és a lemorzsolódási mutatók, és persze szempont volt az is, mennyire sikeresek a tanulók a továbbtanulásban és milyen eredmények születnek a nyelvvizsgákon.

Az infrastrukturális változások mellett a szakképzés is új lehetőségeket kínál a tanulóknak. Az intézményben az idei évben 27 osztályban több mint 800 diák tanul nappali képzésen. A szakközépiskolai, azaz a 2016-os tanévtől kezdve szakközépiskolai képzésbe jelentkezők négy ágazat közül választhatnak: vendéglátóipar, kereskedelem, turisztika és élelmiszeripar, míg a szakiskolai, később szakközépiskolai képzésben hét különböző szakon indul osztály. Az érettségít

A gyöngyösi középiskolát a város nem véletlenül bízta a Szeretetszolgálat gondjaira. A Heves megyei településen több éve zajlik a Magyar Máltai Szeretetszolgálat integrációs programja. A karitatív szervezet Biztos Kezdet Gyerekházat, tanodát, ifjúsági információs irodát nyitott, valamint az iskolai és óvodai tevékenységen keresztül bekapcsolódott a legszegényebb családok életébe. Ilyen komplex munkát végeznek a tanárok és egyéb szakemberek a Károly Róbert Szakközépiskola és Szakiskolában is. A szakmára és az érettségire való felkészítés mellett a hátrányos helyzetű fiatalok számára is utat kívánnak nyitni az előrelépéshez. Az iskola igazgatója, Daskalopoulos-Kuzbelt Hilda büszkén mesélt arról, hogy diákjaik nemcsak szakmai sikereket érnek el, de a társadalmi felelősségvállalásból is már fiatalon kiveszik a részüket: az iskolai közösségi szolgálat mellett a tanulók lelkesen vállalnak feladatokat például az „Adni öröm!” gyűjtésben, de gyakori önkéntesei a városi rendezvényeknek és az egyházi eseményeknek is. Ahhoz azonban, hogy a gyerekek az iskolában és azon kívül is jól teljesítsenek, elengedhetetlen, hogy szoros és rendszeres kapcsolatot tartsunk velük – mondta az igazgató. Az átlagosnál jobban odafigyelünk rájuk, időt fordítunk a problémáikra, és szükség esetén – ha például látványosan romlanak a jegyeik, vagy igazolatlanul hiányoznak – a családdal és kollégáimmal együtt keressük meg az okokat és a megoldást.